

"בסך הכול נגיעה קטנה... למה לעשות עניין?!"

הרב יוני לביא - מנהל מוקד 'חברים מקשיבים'

הרב, תראה, יש בזה היגיון, אבל כשאתה מסתכל על העולם אתה לא רואה בהכרח שמי שלא שומר נגיעה כל-כך נפגע. לי נראה שהוא דווקא מאוד נהנה מזה.

גם אם זה מה שהוא מרגיש מדובר בהנאה קצרת טווח שמשלמים עליה מחיר מאוד גבוה. העולם המערבי נותן המחשה עצובה למה קורה כשמאבדים את הגבולות ואת הכללים בקשר שבין המינים, והופכים את הנגיעה ממשהו קדוש וייחודי, לדבר זול וסתמי שמספרים אותו לכל עבר. התוצאה של ההפקרות ואובדן הדרך בקשר שבין המינים היא חורבן של מוסד הנישואין עם 50% גירושין, בגידות ואכזבות, ניצול והטרדות, רווקות מאוחרת וזה לא הכול.

איך 'שמירת נגיעה' יכולה לשנות את זה?

קודם כל היא מחדירה בתוכנו תובנה בסיסית שהתורה מלמדת אותנו – איך בונים נכון חיבור זוגי. אם רוצים קשר עמוק, מספק וארוך טווח חייבים לבנות אותו לפי הסדר. להתחיל מבפנים – מחיבור עמוק ויציב של הנפש, ורק כשלב המשך מגיע החיבור הפיזי שסוגר את המעגל. שנית, שמירת נגיעה חיונית לבדיקה אמינה של ההתאמה בין בני הזוג. קשר פיזי יוצר במהירות חוויות עוצמתיות ומחולל אשליה של קירבה גדולה וחיבור, למרות שלא תמיד יש לזה כיסוי נפשי. נשיקה קטנה עשויה לגרום לתחושה עזה של קירבה בעוד שייתכן שמבחינה אובייקטיבית יש פער גדול בין בני הזוג וספק רב לגבי ההתאמה שלהם.

ומה לגבי בחור ובחורה שכבר החליטו ש'זה-זה' והתארסו? האם עדיין הם צריכים לשמור ביניהם על הגבול הזה? הרי מבחינתם הם כבר יודעים מי האדם איתו הם רוצים לחיות לתמיד.

כל עוד לא הגענו לרגע המדהים שבו החתן עונד על אצבעה של הכלה את הטבעת ולוחש לה את מילות הקסם "הרי את מקודשת לי כדת משה וישראל", צריך להמתין בסבלנות. רק אז נופלת המחיצה האחרונה ביניהם והקב"ה מוסיף את החותמת שלו לקשר האהבה ומקדש אותו. רק השלמת התהליך הכולל מחויבות אמיתית ולקחת אחריות כמו שרשום בכתובה, מרומם את המגע מאקט טכני שעלול להיות גם זול ונצלני לביטוי עמוק וקדוש של אהבת אמת.

הרב, זה נשמע כל-כך נכון ויפה מצד אחד, אבל מצד שני, בפועל נורא קשה לשמור על זה...

מעולם לא אמרנו שלהיות אדם מאמין ושומר מצוות זו בחירה קלה. מה שכן, זו הבחירה הנכונה ובסופו של דבר היא גם הכי משתלמת. דרך אגב, אגלה לך סוד, נרי, גם אחרי הנישואין יש זמנים שבהם בני הזוג צריכים 'לשמור נגיעה' זה מזה. מי שמוותר לעצמו ומחפף בזה עכשיו, למה הוא חושב שאחר-כך יהיה לו קל יותר? מעבר לזה, מי ערב לו שהכול ייעצר רק בנגיעה? וחץ מזה – האם לא ברור שזה גם יגרום לנסיגה מבחינה רוחנית בעוד תחומים?

ולחפך – ההחלטה להיות נאמן לדבר ה', להתגבר ולשמור על כוחות האהבה שלי לזמן ולאדם המתאים יכולה לתת תנופה קדימה ולאפשר לי לבחור באמת, להתחזק ולהחליט נכון גם בעוד תחומים בחיים.

אהלן הרב, קוראים לי נרי ואני בן 16. היה לנו אתמול ויכוח בסניף לגבי כל הקטע של שמירת נגיעה ורצינו לשמוע מה דעתך.

שלום נרי. לא הבנתי על מה יש כאן להתווכח.

מה ז'תומרת על מה? על השאלה 'למה לשמור נגיעה'?

אה, זה דווקא פשוט. צריך לשמור נגיעה מאותה סיבה ששומרים שבת, כשרות ובשר וחלב – זה רצון ה' ויהודי מאמין מקיים את דבר אלוהים גם כשהוא קשה ודורש ממנו מאמץ.

הרב, זה לא אותו דבר שבת זה דבר שכתוב בתורה במפורש אבל שמירת נגיעה זה משהו אחר.

ממש לא. זו טעות נפוצה שהתפשטה בגלל הביטוי הבעייתי "שמירת נגיעה". הוא גרם לחשוב כאילו מדובר באיזה מנהג חסידות או חומרה יוצאת דופן של צדיקים עליזים. אז זהו שלא! שמירת נגיעה היא חובה בסיסית מהתורה לכל אחד ואחת.

באמת? איפה זה כתוב?

התורה אומרת "לא תקרבו לגלות ערווה" (ויקרא יח, ו). כלומר, לא רק גילוי ערווה ממש אסור, אלא כל מעשה של התקרבות אליה. זוהי דעת הרמב"ם, כך סוברים רוב הפוסקים, וזה מה שפסק השו"ע להלכה.

מוזר, אני תמיד חשבתי שזה מין גזירה שנועדה לשמור על האדם שלא להתדרדר לדברים יותר חמורים.

ברור שיש כאן גם חשש למדרון חלקלק. המרחק בין נגיעה של חיבה לגלישה לקרבה אינטימית קצר מאוד, ולצערנו יש אינספור דוגמאות של כאלו שהיו בטוחים – 'לי זה לא יקרה', ועד היום מתחרטים על הבור שנפלו לתוכו.

מכל מקום עצם האיסור עומד בפני עצמו ולא תלוי במה יגרר ממנו. אפילו היה בא אליהו הנביא ומודיע בוודאות שלא יקרה שום דבר נוסף, עדיין הנגיעה אסורה, בדיוק כמו שלאכול טרף הוא דבר פסול מצד עצמו ולא רק מחשש להיגררות לאיסורים נוספים.

אבל למה הרב? למה לעשות עניין מנגיעה קטנה או חיבוק ידידותי? האם זו לא הגזמה? למה לנפח כל דבר?

מי שמסתובב בתחנת כוח גרעינית רבת עוצמה צריך לדעת שכל נגיעה מפעילה מערכות אדירות. זו תהיה טיפשות וחוסר אחריות לזלזל במשמעות של מעשה קטן וסתם כך ללחוץ על איזה מתג 'רק בשביל הקטע'. ריבונות של עולם ברא את העולם כך שבין גברים לנשים קיימת משיכה מיוחדת ובעזרת אש חזקה. כשמנהלים אותה נכון האש המופלאה הזו יכולה לחמם ולהאיר ולבנות את העולם. כשנותנים לה להשתולל בלי שליטה היא עלולה לשרוף ולהרוס ולהשאיר אחריה שובל של לבבות שבורים ונפשות פגועות.

אני עדיין לא מבין מספיק. איך כל זה קשור לאיסור נגיעה?

תראה, נרי, למגע יש כוח מופלא לחבר בין אנשים. כאשר הוא בא במקום הנכון, בקדושה, בין גבר לאישה שכרתו ביניהם ברית אהבה כדת משה וישראל – במקום איסור הוא הופך ל"מצוות נגיעה". הוא זוכה למימוש המדויק והטהור שלו, ואז אין מתוך ויפה ממנו בעולם. אך כשמשתמשים ב'דבק' הזה במקום הלא נכון נוצרות תקלות כואבות. זה בדיוק מה שקרה לאותו אדם שניסה לחבר שני קרשים בדבק מגע רב עוצמה ובטעות נדבקו לו שתי אצבעות... לא נותרה ברירה אלא להכניס אותו לחדר ניתוח להפריד ביניהן.

לשאלות בני נוער בכל הנושאים

"חברים מקשיבים" בכל ערב, טל': 1599-5000-54
וברשת: makshivim.org.il